

УДК 338.49:332.05

Сучасні підходи до трактування поняття «інноваційна інфраструктура» та її роль у формуванні моделі інноваційного розвитку регіону

Микола Андрійович Вознюк,
директор
Львівського інституту банківської справи
Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ),
кандидат економічних наук, доцент

Анотація. Розглядається генезис понять «інфраструктура», «інноваційна інфраструктура» та їх сучасне тлумачення. Досліджено складові цих понять в актуальних умовах сьогодення, а також змодельовано роль і місце інноваційної інфраструктури в забезпеченні інноваційного розвитку регіону.

Ключові слова: інфраструктура, інноваційна інфраструктура, інноваційний розвиток регіону, системоутворювальні елементи інноваційної інфраструктури.

Вступ. В умовах глобалізації світової економіки на перший план виходить така характеристика економіки країни, як її конкурентоспроможність на світовому товарному і фінансовому ринках, яка все більше залежить від новітніх технологій та інновацій у виробничих і фінансових сферах, перетворення науки на основну продуктивну силу. Стимулювання інноваційної спрямованості розвитку будь-якої країни потрібно розглядати у складі моделі інвестиційного розвитку її економіки, за умови, що ця модель є пріоритетом інноваційного розвитку. Україна, проголосивши курс на інноваційний розвиток економіки, має розв'язати цілу низку проблем. Для цього потрібно осмислити досвід розвинених країн у створенні механізму сприяння інноваціям і запровадити найбільш прийнятні для України інструменти стимулювання, розроблення та комерціалізації інновацій на макрорівні, регіональному рівні і на рівні підприємств, тобто сформувати інноваційну інфраструктуру для забезпечення інноваційної моделі розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливим фактором, що впливає на розвиток і ефективність інноваційних процесів, є інноваційна інфраструктура. Інфраструктура як складова інвестиційно-інноваційного процесу привертала увагу багатьох вітчизняних і закордонних учених. Проблеми розвитку і функціонування її окремих елементів неодноразово висвітлювалися в економічній літературі. Проте на сьогодні це – одна з найменш розвинутих сторін національної інвестиційної системи.

Останнім часом проблемам інноваційного розвитку присвячено численні публікації. Серед вітчизняних учених вагомий внесок в опрацювання проблем інноваційного розвитку економіки України зробили О. А. Амоша, В. М. Геєць, О. П. Зінченко, В. П. Ільчук, В. П. Семиноженко, В. П. Соловійов, М. Г. Чумаченко, М. В. Шингур та ін. Загалом, усі вони наголошують на необхідності переходу до інноваційної моделі розвитку економіки, зазначають недостатню ефективність інноваційної політики в Україні, зосереджують увагу на механізмах забезпечення інноваційного зростання. Дослідженням теоретичних і практичних проблем розвитку інноваційної інфраструктури в Україні за-

ймаються такі науковці, як І. В. Бутирська, О. В. Васильєв, О. С. Власенко, О. І. Дацій, Б. М. Данилишин, С. А. Юрченко та інші. Проте незважаючи на велику увагу, приділену вивченню цього питання, проблеми ролі інноваційної інфраструктури в розвитку окремого регіону досі залишаються недостатньо розкритими.

Метою дослідження є вивчення сучасних наукових підходів до трактування понять «інфраструктура» та «інноваційна інфраструктура», дослідження складових цих понять в актуальних умовах сьогодення, а також моделювання їх ролі і місця в забезпеченні інноваційного розвитку регіону.

Виклад основного матеріалу. «Інфраструктура» (від лат. «Infra» – підстава, фундамент і «structura» – будова, взаєморозташування) – це складові частини загального устрою економічного чи політичного життя, які мають підпорядкований, допоміжний характер і забезпечують нормальну діяльність економічної чи політичної системи в цілому [8].

Поняття «інфраструктура» рідко вживалося в економічній літературі України попередніх років, тому його розгляд варто розпочати, як, зрештою, і кожної економічної категорії, з її генези, що об'єктивно передбачає розкриття понятійного апарату та конкретизує зміст терміна через його походження і подальший розвиток проблеми.

На початку ХХ століття словом «інфраструктура» позначали комплекс тилових споруд, які забезпечували дії збройних сил. Із середини 1940-х рр. ця дефініція ввійшла в інструментарій економічної науки і вчені визнали, що інфраструктура – обов'язковий компонент будь-якої цілісної економічної системи, сукупність галузей, що сприяють нормальному функціонуванню матеріального виробництва [6].

Вважається, що вперше термін «інфраструктура» увів американський дослідник економічного розвитку П. Розенштейн-Родан. Він включив до інфраструктури «базові галузі економіки (енергетику, транспорт, зв'язок), вважаючи, що їх розвиток повинен іти попереду швидкоокупних і прямо продуктивних інвестицій».

Дійсно, для залучення потенційного інвестора в регіоні повинні бути створені умови для здійснення процесу інвестування, а розвинена транспортна система,

система зв'язку, енергетичні мережі є чи не найбільш вагомими факторами, які враховують потенційні інвестори при прийнятті рішень щодо інвестування.

Думку П. Розенштейна-Родана дещо доповнив Л. Кузьменко. На його думку, інфраструктура являє собою інтегральний елемент продуктивних сил, включаючи допоміжні, додаткові галузі, види виробництв, які обслуговують безпосередньо основне виробництво (виробнича інфраструктура), а також такі галузі, підгалузі невиробничої сфери, які опосередковано пов'язані з процесом виробництва (соціальна інфраструктура) [7]. До соціальної інфраструктури вчений відносить освіту і культуру, охорону здоров'я, систему закладів відпочинку та туризму, готельні комплекси і т. д. Що вищий рівень розвитку соціальної інфраструктури, то швидше і більш охоче в регіон вкладають інвестиції, тим самим прискорюється економічний розвиток, підвищується рівень добробуту населення.

Залежно від інструментів, які використовуються при виявленні сутності та властивостей об'єктів інфраструктурного комплексу, його структури і факторів впливу, в науковій літературі пропонуються основні підходи до вивчення категорії «інфраструктура»:

- політекономічний, філософсько-логічний, економіко-теоретичний [4];
- хронологічний, структурно-логічний, генеалогічний, функціональний [2; 3];
- політекономічний, економічний, історичний, географічний [11].

Ми не можемо заперечувати жоден із підходів, хоча в кожному такому угрупованні є спірні моменти. Їх застосування залежить від цілей дослідження – оптимальна інтегральна модель інфраструктури повинна відображати і враховувати всі зазначені аспекти, оскільки відокремлене використання будь-якого з них істотно звужує уявлення дослідника про сутність інфраструктури. На наш погляд, доцільно застосовувати теоретико-економічний, інституціональний, структурно-функціональний і, звичайно, комплексний підходи, оскільки в їх розрізі можливо вивчити сутність категорії, урахувати наукові здобутки і практичний досвід у формуванні ієрархічної інфраструктури, а також відслідкувати процес її становлення як економічної таксономічної одиниці. У табл. зведено результати аналізу теоретико-методологічних підходів до вивчення економічної сутності досліджуваної категорії.

Таблиця

Групування теоретико-методологічних підходів до визначення категорії «інфраструктура»

Підхід	Ключова сутність	Автори	Визначення
Теоретико-економічний	Інфраструктура – це умови праці та матеріального виробництва	К. Маркс, З. В. Герасимчук, П. Розенштейн-Родан, А. Сміт, Д. Рікардо, Й. Тинберген, І. В. Бутирська [2]	Комплекс умов, які забезпечують розвиток виробництва в основних галузях економіки та задоволення потреб населення
	Інфраструктура – це база для розвитку інших галузей	А. Є. Пробст, І. А. Льїн	Фундамент для розвитку всіх інших галузей господарства, база, яка обслуговує і забезпечує їх функціонування та розвиток
	Інфраструктура – це трансакційні витрати	А. Гіршман, Р. Фрей	Суспільні накладні витрати для створення нормальних економічних умов функціонування ринку
Інституційний	Інфраструктура – це суспільно-ринковий інститут	Н. А. Журавльова, А. А. Такач	Сукупність особливих інституцій, що надають спеціалізовані послуги суб'єктам господарювання
Структурно-функціональний	Інфраструктура – це комплекс галузей і сукупність видів діяльності	Г. Рей, С. В. Мочерний, П. Ю. Беленький [1]	Комплекс галузей народного господарства, які мають обслуговуючий характер
	Інфраструктура – це сукупність засобів	Є. Б. Алаєв, Л. М. Карпов, В. П. Красовський, І. М. Маєргойз, А. П. Голіков [6]	Система споруд і комунікацій, які обслуговують економічний обіг народного господарства
Комплексний		В. А. Жамін, Б. А. Райзберг, Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, М. Х. Корецький, О. І. Дацій [4]	Сукупність галузей і підгалузей, основними функціями яких є виробничі послуги і забезпечення економічного обігу в національній економіці. Вони створюють загальні умови для нормальної життєдіяльності населення та розміщення й успішного функціонування виробничої сфери (транспорт, засоби зв'язку, об'єкти електроенергетики тощо)

Звичним у визначеннях інфраструктури є те, що вона виробляє послуги, а не продукт у матеріально-речовій формі, тобто лише створює необхідні умови для його виробництва.

У працях українських учених останніх років з'явилися цікаві здобутки щодо суті інфраструктури, розвитку її специфічних особливостей в умовах становлення ринкової економіки в нашій державі. Сучасні вітчизняні і зарубіжні вчені, конкретизуючи економічну природу інфраструктури, приходять до висновку, що її найсуттєвішою ознакою в умовах ринкової

економіки є роль у створенні загальних передумов відтворювального процесу та загальних умов росту суспільного виробництва і, відповідно, його прогресу [2].

Автори А. Грищенко і В. Соболев включили у зміст поняття «інфраструктура» майже все, що якоюсь мірою може забезпечити успішний взаємозв'язок об'єктів і суб'єктів системи, в якій вона застосовується. Це може бути будь-яка система: і соціальна, і ринкова, і виробнича, й інвестиційно-інноваційна та ін. Тобто інфраструктура може мати різну спрямованість.

В Україні необхідність і потреба в розвитку інфраструктури викликана соціально спрямованістю розвитку економіки; формуванням нової її моделі, зростанням ролі всіх видів власності; кон'юнктурою ринку товарів, робочої сили, що сприяє зростанню попиту на інфраструктурні послуги; торгівлею засобами виробництва; реалізацією принципів регіонального управління в рамках єдиного економічного простору країни [2].

Формування і розвиток інфраструктури повинні бути як інтегрованими в цілому на загальнодержавному рівні, так і диференційованими за регіональними інфраструктурними ланками.

Роль інфраструктури регіону в забезпеченні стійкого розвитку економіки регіону найповніше відображає таке визначення.

Інфраструктура регіону – невід'ємна структурна одиниця господарського комплексу регіону, яка забезпечує створення загальних умов для ефективного управління регіональним розвитком і функціонуванням усіх його сфер і видів діяльності [2]. Звідси можна зробити висновок, що кожен регіон має свою особисту, розвинену згідно з вимогами і потребами ринку інфраструктуру. Реформування та постійне вдосконалення кожної ланки інфраструктури, їхні наступні сумісність, взаємозалежність і гармонійна взаємодія забезпечать реалізацію ринкових механізмів у всій економіці держави.

Отже, інфраструктура – це сукупність організацій, установ, посередників, завдання яких полягає в обслуговуванні будь-якої соціально-економічної системи та забезпеченні нормальної її діяльності.

У наш час глибокі зміни в господарському механізмі України, зумовлені переходом до ринкової економіки, потребують підвищеної уваги до інвестиційної інфраструктури. Вона робить можливим регулювання розвитку економіки та істотно підвищує її ефективність.

На початку XXI століття найважливішим завданням державної політики в Україні стає формування інституційних механізмів та інфраструктур інноваційної моделі економіки на всіх рівнях – національному, регіональному, локальному.

Базовими поняттями інноваційної економіки стають інновація, інноваційна діяльність та інноваційна інфраструктура.

Під інноваційною інфраструктурою розуміється сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих організацій, систем, необхідних і достатніх для ефективного здійснення інноваційної діяльності та реалізації нововведень.

Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність», інноваційна інфраструктура – сукупність підприємств, організацій, установ, їхніх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо) [5].

Інноваційна інфраструктура об'єднує організації різних видів: фірми, інвесторів, посередників, наукові і державні установи, які своєю діяльністю охоплюють

увесь інноваційний цикл – від генерації науково-технічної ідеї до реалізації нововведення.

Метою створення інфраструктури є забезпечення як комплексної інноваційної діяльності, так і збереження та розвиток науково-технічного потенціалу країни в інтересах суспільства, включаючи подолання спаду виробництва, його структурну перебудову, зміни номенклатури виробів, створення нової продукції, нових виробничих процесів. Відповідно до цілей інфраструктура інноваційної діяльності включає такий комплекс взаємопов'язаних систем (рис.):

- систему інформаційного забезпечення, яка дає доступ до баз і банків даних для всіх зацікавлених, незалежно від форм власності;
- експертизи (включаючи державну) інноваційних програм, проектів, пропозицій, заявок;
- фінансово-економічного забезпечення інноваційної діяльності, використовуючи різні джерела надходження коштів (ресурси підприємницьких структур, інвестиції інших країн, кошти інвестиційних фондів тощо);
- сертифікації наукової продукції, відповідні послуги у сфері метрології, стандартизації, контролю якості;
- просування нововведень на регіональні, між-регіональні, іноземні ринки, включаючи виставкову, рекламну, маркетингову діяльність, патентно-ліцензійну роботу, захист інтелектуальної власності.

Кадровий потенціал для інноваційної діяльності має особливе значення: він є підґрунтям для формування всіх інших необхідних ресурсів. Особливо це відчувається в науково-технічній діяльності. Тому зважена державна політика стосовно збереження кадрового науково-технічного потенціалу є запорукою успіху держави на світових ринках, бо інноваційна інфраструктура забезпечує темпи (швидкість) розвитку економіки країни і зростання добробуту населення.

Досвід розвинених країн свідчить, що в умовах глобальної конкуренції на світовому ринку виграє той, хто має розвинену інфраструктуру реалізації нововведень, хто володіє найефективнішим механізмом інноваційної діяльності і використовує увесь діапазон технологій створення та реалізації інновацій.

Отже, інноваційна інфраструктура охоплює діяльність у рамках інноваційного процесу (науку – техніку – виробництво – споживання) і їй мають бути притаманні ось такі властивості.

1. Поширеність у всіх регіонах, що дасть їй змогу вирішувати на місцях завдань функціонально повного інноваційного циклу: від маркетингу і техніко-економічного обґрунтування до впровадження у виробництво новачків із кадровим забезпеченням і сервісним обслуговуванням.

2. Універсальність, що забезпечить реалізацію будь-якого проекту під ключ у будь-якому секторі економіки чи виробництва.

3. Професіоналізм, який базується на сумлінному і якісному обслуговуванні замовника, об'єктивному і зацікавленому ставленні до «чужих» знань, наукових технологій, обладнання і систем.

4. Конструктивність, яка забезпечить орієнтацію на кінцевий результат.
5. Ресурсна забезпеченість.

6. Гнучкість, яка зможе забезпечити адаптивність інноваційної інфраструктури до змін вимог ринку [9].

Рис. Модель забезпечення інноваційного розвитку регіону

Розвинена інноваційна інфраструктура є обов'язковою умовою формування ефективного механізму функціонування економіки регіону на засадах інноваційного розвитку.

Водночас економіка регіону є інноваційною, якщо в даному регіоні є розвинені інноваційні структури, які здатні оперативно і гнучко реалізовувати необхідні в даний момент інновації, засновані на високих виробничих технологіях, і розвернути інноваційну діяльність.

Ці структури мають бути універсальними і здійснювати створення будь-яких інновацій і розвиток будь-яких виробництв на конкурентній основі. При цьому повинна бути налагоджена гнучка система випереджувальної підготовки і перепідготовки кадрів-професіоналів у сфері інноватики та інноваційної діяльності, здатних ефективно реалізувати комплексні проекти відновлення й інноваційного розвитку регіональних економічних систем.

Саме тому інноваційна інфраструктура є основним інструментарієм і механізмом інноваційної економіки, вона здатна підняти економіку регіону на дуже високий рівень. Виходячи з такого розуміння, інноваційна інфраструктура – це сукупність взаємопов'язаних, взаємодоповнювальних виробничо-технічних систем, ор-

ганізацій, фірм і відповідних організаційно-керуючих систем, необхідних і достатніх для ефективного здійснення інноваційної діяльності і реалізації інновацій.

Інноваційна модель розвитку економіки являє собою поєднання інноваційних пріоритетів, напрямів, механізмів, які спрямовані на формування інноваційного типу розширеного відтворення національної економіки. Вона охоплює сукупність взаємозалежних і взаємодоповнювальних елементів, головними з яких є (рис.):

- система управління і регулювання інноваційним розвитком регіону;
- система продукування наукових знань та інновацій;
- система освіти і підвищення кваліфікації;
- система комерціалізації наукових знань та інновацій;
- система використання і популяризації інновацій.

Динамічний інноваційний розвиток регіону можливий лише за умови наявності та взаємодії всіх системоутворювальних елементів його інноваційної інфраструктури.

1. Фінансово-економічний супровід інноваційної діяльності забезпечують:

- державні фонди підтримки інноваційного бізнесу. Їхні фінансові резерви є незначними, в основному вони обмежуються підтримкою провідних вітчизняних наукових шкіл, а також підтримкою окремих інноваційних проектів;
 - венчурні фонди на ринку України представлені в основному зарубіжними компаніями. Їхня частка у фінансуванні високотехнологічного сектору вітчизняної економіки становить близько 5% обсягу прямих інвестицій. Венчурні фонди також створюються великими фінансово-промисловими групами (ФПГ) і фінансують розробки, що створюються всередині цих ФПГ;
 - пенсійні та пайові інвестиційні фонди поширені в зарубіжній практиці, проте в Україні їхня участь у фінансуванні інноваційного бізнесу тільки передбачається;
 - страхові компанії, завданням яких є страхування інноваційних ризиків. Унаслідок унікальності і нестандартності інноваційних проектів важко визначити їхнє адекватне страхове покриття: здебільшого, страхові компанії в кілька разів завищують розмір страхової премії. Через це цей метод управління інноваційними ризиками не є популярним;
 - іноземні інвестори в основному цікавляться результатами вітчизняних фундаментальних і прикладних досліджень, які мають комерційну перспективу, проте є технологічно незавершеними;
 - фінансово-кредитні установи представлені широким колом комерційних банків і, зокрема, Українським банком реконструкції і розвитку (УБРР), який був створений з ініціативи і силами Української державної інноваційної компанії (УДІК) для фінансування інноваційних проектів.
- 2. Сертифікацію інноваційної продукції** проводять:
- Харківський науково-дослідний інститут метрології НВО «Метрологія»;
 - Український науково-дослідний інститут стандартизації, сертифікації і інформатики;
 - Державний науково-дослідний інститут «Система» (м. Львів).
- 3. Захист прав інтелектуальної власності** забезпечують:
- Інститут інтелектуальної власності і права, який здійснює підготовку фахівців з вищою освітою у сфері інтелектуальної власності і підвищення кваліфікації працівників з питань інтелектуальної власності в Україні;
 - Український інститут промислової власності (Укрпатент), який приймає заявки на видачу охоронних документів на об'єкти промислової власності, здійснює їхню експертизу на предмет відповідності умовам надання правової охорони, забезпечує державну реєстрацію об'єктів промислової власності і зміну їхнього правового статусу, а також офіційну публікацію відповідних відомостей;
 - Українське агентство з авторських і суміжних прав, що забезпечує колективне управління майновими правами переданих йому суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав в Україні та за її межами відповідно до національного законодавства і міжнародних договорів у сфері авторського права і суміжних прав; бере участь у здійсненні державної реєстрації авторських прав на наукові роботи.
- 4. Інформаційне і консультаційне забезпечення** надають:
- Інтернет-біржа промислової власності, яка орієнтована на використання сучасних інформаційних технологій для просування науково-технічних досягнень України на світовий і вітчизняний ринки інновацій, також надає можливість розмістити інформацію підприємців про їхні потреби в певних технологіях;
 - Фонд патентної документації суспільного користування, який призначений для забезпечення поточною і ретроспективною патентною інформацією всіх осіб, що зацікавлені у створенні, правовому захисті і використанні об'єктів промислової власності. Нині входить до філії Українського інституту промислової власності як Український центр інноватики і патентно-інформаційних послуг.
- 5. Експертиза інноваційних проектів** проводиться органами виконавчої влади в межах своєї компетенції; підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності; творчими колективами, що здійснюють наукову і науково-технічну діяльність; спеціалізованими експертними організаціями; окремими експертами, їхніми групами й експертними радами.
- 6. Просування інноваційних проектів** покладається на Центр із комерціалізації технологій, а також його партнерів, що здійснюють трансферт наукоємних технологій. У цьому процесі також задіяні посередники ринку інновацій, проте вони в основному обмежуються наданням консалтингових послуг.
- 7. Розроблення і реалізація спеціальних програм розвитку національних технопарків та інкубаторів.** Технопарки – це організаційні структури, до складу яких входять наукові установи, вищі навчальні заклади, підприємства, інформаційно-виставкові комплекси, служби сервісу тощо, об'єднані організаційно і територіально в локальний науково-технічний комплекс. Головною метою діяльності технологічних парків є комплексна організація наукоємного виробництва шляхом максимального сприяння створенню та запровадженню нових технологій і стимулювання розвитку творчого потенціалу фахівців. Концентруючи наукові, виробничі та фінансові ресурси, технопарки забезпечують відтворення повного життєвого циклу інновацій: дослідження – розроблення – упровадження – масовий промисловий випуск наукоємної високотехнологічної конкурентоспроможної на світових ринках продукції.
- Технопарки є зонами економічної активності, які поєднують потенціал університетів, науково-дослідних структур, промислових підприємств і суб'єктів

інноваційної інфраструктури регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів [10].

Основною ланкою технопарку є бізнес-інкубатор, де проходять становлення новостворені інноваційні фірми. Бізнес-інкубатори – структури з підтримки малого інноваційного бізнесу, формування сприятливого середовища для прискореної реалізації інноваційних проектів.

Інноваційний бізнес-інкубатор – це виробничі приміщення та лабораторна база, де на обмежений термін на правах оренди розміщують малі інноваційні фірми, яким на пільгових умовах надаються матеріально-технічні, фінансові, інформаційні та інші ресурси, консалтингова, сервісна та інша підтримка з метою сприяння комерціалізації науково-технічних розробок, винаходів, ноу-хау тощо [10].

Висновки. Цілеспрямована державна і регіональна політика у створенні сприятливих умов для розвитку

інноваційних процесів – основа корінного перелому в підвищенні конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання. Створена за активної державної підтримки інноваційна інфраструктура – інноваційно-технологічні центри, технопарки, інкубатори бізнесу, інформаційні системи, фонди підтримки інновацій, зокрема, венчурні, розвинена система підготовки і підвищення кваліфікації фахівців у галузі менеджменту – дозволяє розширити масштаби інноваційних процесів, залучаючи до них усе нових і нових учасників.

При цьому головним завданням регіональних органів влади є створення соціально-економічних умов для активізації інноваційної діяльності, комерціалізації результатів науково-технічної діяльності, формування нових інноваційних структур, проведення реструктуризації наявного в регіоні інноваційного потенціалу.

Список використаних джерел

1. Беленький П. Ю. Інфраструктурне забезпечення конкурентної економіки регіонів (методологія і механізми) / наук. ред. П. Ю. Беленький. – Львів : ІРД НАНУ, 2002. – 308 с.
2. Бутирська І. В. Інфраструктурне забезпечення регіонального розвитку: проблеми та шляхи їх вирішення : монографія / І. В. Бутирська. – Чернівці : Книги–ХХІ, 2006. – 238 с.
3. Васильєв О. В. Методологія і практика інфраструктурного забезпечення функціонування і розвитку регіонів України : монографія / О. В. Васильєв. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 341 с.
4. Данилишин Б. М. Оцінка техніко-економічного стану об'єктів інфраструктури та виробничих фондів України : монографія / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, М. Х. Корецький, О. І. Дацій. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 375 с.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV (зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>).
6. Іванова Н. В. Генезис економічної категорії «інфраструктура» та її роль у суспільному поділі праці [Електронний ресурс] / Н. В. Іванова // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=392>.
7. Кузьменко Л. М. Управление функционированием и развитием экономики региона : монография / Л. М. Кузьменко ; НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. – Донецк, 2004. – 284 с.
8. Национальная экономическая энциклопедия [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://vocabulary.ru/dictionary/88/symbol/200/page/17>.
9. Нежиборець В. Інноваційна інфраструктура: проблеми, перспективи, рішення / В. Нежиборець // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2007. – № 5. – С. 60–69.
10. Офіційний сайт Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dknii.gov.ua>.
11. Юрченко С. А. Інфраструктура мира / С. А. Юрченко. – Харьков : ХНУ, 2006. – 328 с.

Summary. The genesis of «infrastructure» and «innovation infrastructure» concepts and their modern interpretation are considered. The components of these concepts in actual conditions are studied; the role and place of innovation infrastructure to provide innovative development are modeled.

Keywords: infrastructure, innovation infrastructure, region innovation development, system-elements of innovation infrastructure.